

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Jana Čížka a JUDr. Terezy Matusškové ve věci

žalobce: **Stöcklin spol. s r. o.**
sídlem Návrší 197, Jaroslavice, 760 01 Zlín
IČO: 15527743
zastoupená daňovým poradcem Ing. Ladislavem Fancem
sídlem Březnická 5565, 760 01 Zlín

proti

žalovanému: **Finanční úřad pro Zlínský kraj**
sídlem třída Tomáše Bati 21, 761 86 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 7. 2023, č. j. 1444794/23/3301-51521-708616

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Výzvou ze dne 8. 2. 2023 vyzval správce daně žalobce ke změně nebo doplnění, popřípadě potvrzení údajů uvedených v oddílu B.2. kontrolního hlášení za období od 1. do 31. 12. 2022 postupem podle ust. § 101g odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o ZDPH“) s tím, že mu byla uložena povinnost tyto údaje změnit nebo doplnit, popřípadě potvrdit prostřednictvím následného kontrolního hlášení v zákonem stanovené lhůtě. Jelikož žalobce ve stanovené lhůtě následné kontrolní hlášení nepodal, vydal dne 30. 3. 2023 vydal správce daně pod č. j. 539694/23/3301-51521-708616 platební výměr na pokutu ve výši 30 000 Kč za nepodání následného kontrolního hlášení ve lhůtě stanovené výzvou. Listinou ze dne 19. 4. 2023 požádal žalobce o prominutí pokuty s tím, že došlo k opožděnému podání následného kontrolního hlášení z důvodu, že se zástupci žalobce vrátila emailová korespondence, v níž žalobci zasílal výzvu, na kterou mělo být reagováno. Rozhodnutím ze dne 24. 7. 2023 (jde o žalobou napadené rozhodnutí) byla žádost žalobce zamítnuta.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce uvedl, že důvod pochybení spočíval v tom, že výzvu na doplnění, případně potvrzení údajů v kontrolním hlášení posílal zástupce žalobce žalobci emailovou poštou, ovšem tato nebyla doručena. Po zjištění uvedené skutečnosti bylo žalobcem na předmětnou výzvu reagováno. Takové pochybení se stalo u něj poprvé. Žalobce proto žádal o prominutí uložené pokuty.
3. Jelikož žalobce své tvrzení, které je formálním pochybením, nedoložil, byla jeho žádost o prominutí pokuty zamítnuta. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatuje, že skutečnosti, které lze podřadit pod pojem ospravedlnitelný důvod, jsou nastaveny dostatečně široce a objektivně. To je však rozporné s jeho závěrem o zamítnutí žádosti (z důvodu nedoložení žalobcem tvrzeného formálního pochybení).
4. Žalobce dále uvádí, že správce daně v první fázi rozhodovacího procesu postupoval podle pokynu GFŘ-D-49 (pozn. soudu: míněno zřejmě GFŘ-D-29, dále jen „Pokyn“), ve druhé fázi se striktně držel ust. § 101k odst. 2 ZDPH. Žalovaný zcela opomíjí skutečnosti uvedené ve výčtu ospravedlnitelných důvodů a žalobce poukazuje na bod II.3.A. Pokynu, kde je uveden další možný postup. Mělo by jít o zcela výjimečný případ, který je z lidského hlediska omluvitelný a z hlediska materiálního představuje prohřešek spíše formalistický. Žalobce je přesvědčen, že rozhodnutí žalovaného postrádá tento přístup.

III. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný navrhuje podanou žalobou zamítnout, jelikož vznesené námitky považuje za nedůvodné. Ve svém vyjádření shrnuje a opakuje důvody uvedené v napadeném rozhodnutí. Doplnuje, že pokud by žalobce svá tvrzení v podané žádosti více specifikoval a prokazatelným způsobem doložil, pak by teprve žalovaný mohl posuzovat, zda lze tuto skutečnost posoudit jako zcela výjimečný případ, který je z lidského hlediska omluvitelný a představuje prohřešek spíše formalistický, tedy zda se jedná o důvod v Pokynu neuvedený. Není ani zřejmé, kdy žalobcem tvrzená skutečnost nastala, ani zda šlo o selhání techniky, kdy se o tom žalobce a jeho zástupce dozvěděli a ani jestli nastala bez jejich zavinění či v důsledku jejich pochybení. Protože však žalobce tato svá tvrzení v podané žádosti nijak nspecifikoval ani nedoložil, neměl žalovaný v tomto smyslu co posuzovat, neboť se jedná o dispoziční řízení.

IV. Replika žalobce

4. V replice ze dne 8. 9. 2024 žalobce uvedl, že žalovaný na jeho námitky nereagoval. Žalobce připojil v příloze repliky nedoručenou emailovou korespondenci, její zdrojový kód a výpis ze svého daňového účtu.

V. Posouzení věci krajským soudem

7. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a jedná se o žalobu přípustnou. Soud rozhodl ve věci samé bez jednání za podmínek § 51 odst. 1 s. ř. s. Žalobce sice v příloze repliky doložil určité písemnosti nad rámec obsahu správního spisu, to však nelze samo o sobě považovat za nesouhlas s rozhodnutím bez jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. (obdobně viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2016, čj. 7 As 93/2014-48, č. 3380/2016 Sb. NSS). Žalobce nijak nepodmiňoval svůj souhlas s rozhodnutím bez jednání. Soud provedení předložených písemností k důkazu neshledal potřebným z důvodů, které níže vysvětlí. Přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. První žalobní námitka zněla následovně: „Vzhledem k tomu, že žalobce své tvrzení, které je v rovině formálního pochybení, nedoložil, byla žádost o prominutí pokuty zamítnuta. Dále žalovaný uvádí, že skutečnosti, které lze podřadit pod pojem ospravedlnitelný důvod, jsou nastaveny dostatečně široce a objektivně. Zmíněné konstatování žalovaného je právně relevantní, avšak v rámci napadeného rozhodnutí jde zcela proti vyřklému závěru, tedy zamítavému postoji žalovaného, kdy na jednu stranu žalovaný konstatuje, že nelze prominout z důvodu nedoložení formální stránky a na druhou stranu konstatuje, že § 101k odst. 2 je nastaven široce a objektivně k tomu, aby bylo možné posuzovat všechny vzniklé situace.“
9. K této námitce soud uvádí následující. Podle ust. § 101k odst. 2 ZDPH platí, že správce daně může zcela nebo zčásti prominout pokutu podle odst. 1, pokud k nepodání kontrolního hlášení došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Přitom není vázán návrhem plátce. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že svojí povahou nejde o řízení zahajované ex officio, ale na žádost (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2020, č. j. 3 Afs 167/2020–57). Předvídatelnost postupu při vyřizování žádosti o prominutí pokuty je dána citovaným zákonným ustanovením a dále podrobnějšími pravidly uvedenými v Pokynu. Ten v článku II.3.A. Ospravedlnitelný důvod vyjmenovává jednotlivé ospravedlnitelné důvody ve smyslu posledně citovaného ustanovení ZDPH (např. zdravotní stav, živelní pohroma). Mezi účastníky řízení není sporu, že případ žalobce nelze zahrnout pod Pokynem výslovně uvedené důvody. K této otázce žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že posoudil naplnění ospravedlnitelných důvodů vymezených v článku II.3.A Pokynu a neshledal naplnění žádného z jednotlivých bodů (kritérií) vymezených Pokynem, neboť Pokyn ve znění Dodatku č. 9 vydaný ve Finančním zpravodaji č. 18/2022 již možnost obecného prominutí jednoho pochybení vztahujícího se k plnění povinností u kontrolního hlášení a zakládajícího vznik pokuty pro rok 2023 neobsahuje.
10. Správnost tohoto závěru žalobce nenapadá, ale v řešeném žalobním bodu rozporuje správnost rozhodnutí o žádosti s poukazem na to, že žalovaný uvádí, že skutečnosti podřaditelné pod pojem ospravedlnitelný důvod jsou nastaveny dostatečně široce a objektivně, ovšem v případě žalobce, jak namítá, toto koliduje se závěrem žalovaného, který

žádost žalobce o prominutí pokuty zamítl s tím, že žalobce nedoložil jím tvrzené formální pochybení.

11. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že důvodem, proč byla žádost žalobce zamítnuta, je, že žalobce své tvrzení, že k pochybení došlo z důvodu vrácení emailové korespondence mezi zástupcem žalobce a žalobcem nebylo správci daně nijak doloženo. Pouze nad rámec (v napadeném rozhodnutí je uvedeno: „Nadto správce daně uvádí...“) je vysloveno, jak cituje žalobce ve své žalobní námitce, že skutečnosti, které jsou podřazeny pod pojem „ospravedlnitelného důvodu“ ve smyslu § 101k odst. 2 ZDPH, jsou nastaveny dostatečně široce a objektivně. Správce daně z důvodu nedoložení uplatněného tvrzení již dále tvrzení o nedoručené korespondenci konkrétně nehodnotil. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti proto není v rozporu s citovanou doplňující argumentací žalovaného. V rámci žalobních bodů, jimiž je soud při přezkumu zákonnosti napadeného rozhodnutí vázán, žalobce neuplatnil žádné tvrzení, které by například žalovanému vytýkalo, že žalobce nebyl k upřesnění či doložení jím tvrzené argumentace vyzván. V rámci žalobní argumentace žalobce sám uvádí citaci napadeného rozhodnutí, totiž že důvodem pro zamítnutí žádosti bylo nedoložení tvrzeného pochybení. Jelikož žalobce jím tvrzenou skutečnost nedoložil, došlo k tomu, že ji správce daně ani konkrétně nehodnotil.
5. Další žalobní námitku žalobce formuloval následovně: „Je nutné však poukázat na to, že žalovaný v první fázi rozhodovacího procesu sděluje, že postupuje dle Pokynu GFŘ D-49. V druhé fázi rozhodovacího procesu se již drží striktně ust. § 101k odst. 2 zákona o dani z přidané hodnoty. Zcela opomíjí skutečnosti uvedené ve výčtu ospravedlnitelných důvodů, kdy je dále v bodě II.3.A. uveden další možný postup. Zde je uvedena možnost volby: Mělo by jít však o zcela výjimečný případ, který je z lidského hlediska omluvitelný a z hlediska materiálního představuje prohřešek spíše formalistický. Žalobce je přesvědčen, že rozhodnutí žalovaného postrádá tento přístup, a to právě s ohledem na daňovou bezúhonnost žalobce a nedoložení formální stránky.“
6. K této žalobní námitce soud konstatuje, že z obsahu žalobou napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný věc posuzoval z pohledu ust. § 101k odst. 2 ZDPH, přičemž správně zohlednil při své úvaze i Pokyn, který byl vydán pro předvídatelnost postupu při vyřizování žádostí. Žalobce namítal, že nebyl respektován Pokyn v části II.3.A (v části „k výčtu ospravedlnitelných důvodů“), konkrétně žalobce poukazuje na znění „Mělo by jít však o zcela výjimečný případ, který je z lidského hlediska omluvitelný a z hlediska materiálního představuje prohřešek spíše formalistický.“
7. V žalobcem poukazovaném odstavci Pokynu je vysloveno, že v Pokynu uvedené relevantní skutečnosti, které jsou podřazeny pod pojem „ospravedlnitelného důvodu“ ve smyslu § 101k odst. 2 ZDPH jsou nastaveny dostatečně široce a objektivně (pozn. soudu: jedná se o soudem shora již zmiňované relevantní skutečnosti uvedené v tabulce pod bodem II.3.A. Pokynu), nicméně není vyloučeno, že při posuzování konkrétního případu správce daně dospěje k závěru, že lze prominout pokutu i z důvodu v Pokynu neuvedeného. Mělo by jít však o zcela výjimečný případ, který je z lidského hlediska omluvitelný a z hlediska materiálního představuje prohřešek spíše formalistický. Dále je uvedeno, že možnost docílit prominutí pokuty by tak neměla svědčit daňovým subjektům, které se do situace nesplnění povinnosti podat kontrolní hlášení, dostali v důsledku vlastní liknavosti, nezodpovědnosti či úmyslného jednání. Prominutí pokuty by nemělo s ohledem na zásadu legitimního očekávání způsobit, že na nepodání kontrolního hlášení nebude nahlíženo jako na prohřešek. I nadále musí být

zachováno pravidlo, že neplnění zákonné povinnosti má své konsekvence v podobě následků za porušení povinnosti při správě daní. Prominutí pokuty proto nemůže sloužit k setření rozdílu mezi těmi, kteří své povinnosti plní řádně a včas, a těmi, kteří je neplní.

8. Důvodem spočívajícím v tvrzeném nedoručení emailové korespondence mezi zástupcem žalobce a žalobcem se žalovaný konkrétním způsobem nezabýval, neboť tato skutečnost nebyla doložena. Žalobce nedoložení uvedeného důvodu nerozporuje a v rámci žalobního návrhu nenamítá např. to, že bylo nesprávným postupem žalovaného, že žalobce nevyzval k doložení či ke konkretizaci uvedeného tvrzení.
9. Pokud jde o další důvod uvedený v žádosti, že se jedná o prvé pochybení, pak se touto argumentací žalovaný konkrétně zabýval v posledním odstavci str. 2 napadeného rozhodnutí, kdy uvedl, že platné znění Pokynu již možnost prominutí jednoho pochybení vztahujícího se k plnění povinnosti u kontrolního hlášení neobsahuje. K důvodu žádosti žalobce, že plní řádně a včas své daňové povinnosti, není v rámci napadeného rozhodnutí žalovaného konkrétně reagováno, nicméně z koncepce odůvodnění tohoto rozhodnutí lze dovodit, že jej žalovaný nepovažuje za ospravedlnitelný důvod ve smyslu shora citované části II.3.A. Pokynu, přičemž základním důvodem pro zamítnutí žádosti bylo, že žalobce nedoložil své tvrzení o chybné komunikaci mezi ním a jeho zástupcem. Ani tato žalobní námitka není důvodná.
12. V doplňujícím procesním podání ze dne 8. 9. 2024 navrhovatel předložil listiny označené jím jako nedoručená emailová korespondence, její zdrojový kód a výpis z daňového účtu žalobce. Tyto listiny soud k důkazu neprovedl, neboť jak je shora vysvětleno, není mezi účastníky sporu o tom, že žalobce emailovou korespondenci a její zdrojový kód správci daně nedoložil a že toto bylo nosným důvodem pro zamítnutí jeho žádosti. Výpis z daňového účtu žalobce obsahuje skutečnosti žalovaným nerozporované, jež jsou mu i známy z jeho úřední činnosti.

I. Závěr a náklady řízení

9. Krajský soud na základě výše uvedených skutečností a úvah neshledal žalobu důvodnou, proto ji postupem podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
10. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch ve věci neměl. Žalobce před soudem neuspěl (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, však žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, a proto mu je nelze přiznat.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. 7. 2025

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu